

श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितम्

अणुभाष्यम्

श्री छलारीशेषाचार्यविरचितया
तत्त्वप्रकाशिकाव्याख्यया
समलङ्कृतम्

AṆUBHĀṢYA

OF

ŚRĪ MADHVĀCĀRYA

WITH

THE COMMENTARY TATTVAPRAKĀŚIKĀ

OF

ŚRĪ CHALĀRĪŚEṢĀCĀRYA

General Editor :

VIDWAN DR. H. P. MALLEDEVARU, M.A., Ph.D.

Fditor :

VIDWAN R. G. MALAGI, M.A.

प्राच्यविद्यासंशोधनालयः

ORIENTAL RESEARCH INSTITUTE, MYSORE
1985

श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितम्

अणुभाष्यम्

श्री छलारीशेषाचार्यविरचितया
तत्त्वप्रकाशिकाव्याख्यया
समलङ्कृतम्

AṆUBHĀṢYA

OF

SRĪ MADHVĀCĀRYA

WITH

THE COMMENTARY TATTVAPRAKĀSIKĀ

OF

SRĪ CHALĀRĪSEṢĀCĀRYA

General Editor :

VIDWAN DR. H. P. MALLEDEVARU, M.A., Ph.D.

Fditor :

VIDWAN R. G. MALAGI, M.A.

प्राच्यविद्यासंशोधनालयः

ORIENTAL RESEARCH INSTITUTE, MYSORE
1985

श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितम्

अणुभाष्यम्

श्री छलारीशेषाचार्यविरचितया
तत्त्वप्रकाशिकाव्याख्यया
समलङ्कृतम्

AṆUBHĀṢYA

OF

SRĪ MADHVĀCĀRYA

WITH

THE COMMENTARY TATTVAPRAKĀSIKĀ

OF

SRĪ CHALĀRĪSEṢĀCĀRYA

General Editor :

VIDWAN DR. H. P. MALLEDEVARU, M.A., Ph.D.

Fditor :

VIDWAN R. G. MALAGI, M.A.

प्राच्यविद्यासंशोधनालयः

ORIENTAL RESEARCH INSTITUTE, MYSORE
1985

श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितम्

अणुभाष्यम्

श्री छलारीशेषाचार्यविरचितया
तत्त्वप्रकाशिकाव्याख्यया
समलङ्कृतम्

AṆUBHĀṢYA

OF

SRĪ MADHVĀCĀRYA

WITH

THE COMMENTARY TATTVAPRAKĀSIKĀ

OF

SRĪ CHALĀRĪSEṢĀCĀRYA

General Editor :

VIDWAN DR. H. P. MALLEDEVARU, M.A., Ph.D.

Fditor :

VIDWAN R. G. MALAGI, M.A.

प्राच्यविद्यासंशोधनालयः

ORIENTAL RESEARCH INSTITUTE, MYSORE

1985

श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितम्

अणुभाष्यम्

श्री छलारीशेषाचार्यविरचितया
तत्त्वप्रकाशिकाव्याख्यया
समलङ्कृतम्

AṆUBHĀṢYA

OF

SRĪ MADHVĀCĀRYA

WITH

THE COMMENTARY TATTVAPRAKĀSIKĀ

OF

SRĪ CHALĀRĪSEṢĀCĀRYA

General Editor :
VIDWAN DR. H. P. MALLEDEVARU, M.A., Ph.D.

Fditor :
VIDWAN R. G. MALAGI, M.A.

प्राच्यविद्यासंशोधनालयः

ORIENTAL RESEARCH INSTITUTE, MYSORE
1985

श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितम

अणुभाष्यम

श्री छलारीशेषाचार्यविरचितया
तत्त्वप्रकाशिकाव्याख्यया
समलङ्कृतम्

AṆUBHĀṢYA

OF

SRĪ MADHVĀCĀRYA

WITH

THE COMMENTARY TATTVAPRAKĀSIKĀ

OF

SRĪ CHALĀRĪSEṢĀCĀRYA

General Editor :

VIDWAN DR. H. P. MALLEDEVARU, M.A., Ph.D.

Fditor :

VIDWAN R. G. MALAGI, M.A.

प्राच्यविद्यासंशोधनालयः

ORIENTAL RESEARCH INSTITUTE, MYSORE
1985

श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितम

अणुभाष्यम

श्री छलारीशेषाचार्यविरचितया
तत्त्वप्रकाशिकाव्याख्यया
समलङ्कृतम

AṆUBHĀṢYA

OF

SRĪ MADHVĀCĀRYA

WITH

THE COMMENTARY TATTVAPRAKĀSIKĀ

OF

SRĪ CHALĀRĪSEṢĀCĀRYA

General Editor :

VIDWAN DR. H. P. MALLEDEVARU, M.A., Ph.D.

Fditor :

VIDWAN R. G. MALAGI, M.A.

प्राच्यविद्यासंशोधनालयः

ORIENTAL RESEARCH INSTITUTE, MYSORE

1985

श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितम्

अणुभाष्यम्

श्री छलारीशेषाचार्यविरचितया
तत्त्वप्रकाशिकाव्याख्यया
समलङ्कृतम्

AṆUBHĀṢYA

OF

ŚRĪ MADHVĀCĀRYA

WITH

THE COMMENTARY TATTVAPRAKĀŚIKĀ

OF

ŚRĪ CHALĀRĪŚEṢĀCĀRYA

General Editor :

VIDWAN DR. H. P. MALLEDEVARU, M.A., Ph.D.

Fditor :

VIDWAN R. G. MALAGI, M.A.

प्राच्यविद्यासंशोधनालयः

ORIENTAL RESEARCH INSTITUTE, MYSORE
1985

श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितम्

अणुभाष्यम्

श्री छलारीशेषाचार्यविरचितया
तत्त्वप्रकाशिकाव्याख्यया
समलङ्कृतम्

AṆUBHĀṢYA

OF

ŚRĪ MADHVĀCĀRYA

WITH

THE COMMENTARY TATTVAPRAKĀŚIKĀ

OF

ŚRĪ CHALĀRĪŚEṢĀCĀRYA

General Editor :

VIDWAN DR. H. P. MALLEDEVARU, M.A., Ph.D.

Fditor :

VIDWAN R. G. MALAGI, M.A.

प्राच्यविद्यासंशोधनालयः

ORIENTAL RESEARCH INSTITUTE, MYSORE
1985

श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितम

अणुभाष्यम

श्री छलारीशेषाचार्यविरचितया
तत्त्वप्रकाशिकाव्याख्यया
समलङ्कृतम

AṆUBHĀṢYA

OF

SRĪ MADHVĀCĀRYA

WITH

THE COMMENTARY TATTVAPRAKĀSIKĀ

OF

SRĪ CHALĀRĪSEṢĀCĀRYA

General Editor :

VIDWAN DR. H. P. MALLEDEVARU, M.A., Ph.D.

Fditor :

VIDWAN R. G. MALAGI, M.A.

प्राच्यविद्यासंशोधनालयः

ORIENTAL RESEARCH INSTITUTE, MYSORE
1985

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकार:—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकार:—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

> "अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
> अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

> नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
> किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
> गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
> सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
> शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
> तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकार:—

श्रीपति: श्रीमन्नारायण: ब्रह्मादिदेवै: अर्थित: सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यत: तदानीं सर्वेऽपि जना: ज्ञानपिपासव: ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यास: उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यास: इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदु:"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्त: स भगवान् व्यास: विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषे: शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवा: ब्रह्मरुद्रपुरस्सरा:॥
शरण्यं शरणं जग्मु: नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तम:

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकार:—

श्रीपति: श्रीमन्नारायण: ब्रह्मादिदेवै: अर्थित: सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यत: तदानीं सर्वेऽपि जना: ज्ञानपिपासव: ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यास: उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यास: इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदु:" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्त: स भगवान् व्यास: विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषे: शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवा: ब्रह्मरुद्रपुरस्सरा: ॥
शरण्यं शरणं जग्मु: नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तम:

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१ — १ — १)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१ — १ — १)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकार:—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकार:—

श्रीपति: श्रीमन्नारायण: ब्रह्मादिदेवै: अर्थित: सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यत: तदानीं सर्वेऽपि जना: ज्ञानपिपासव: ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यास: उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यास: इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदु: " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्त: स भगवान् व्यास: विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषे: शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवा: ब्रह्मरुद्रपुरस्सरा: ॥
शरण्यं शरणं जग्मु: नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तम:

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकार:—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

> "अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
> अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

> नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
> किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
> गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
> सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
> शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
> तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकार:—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकार:—

श्रीपति: श्रीमन्नारायण: ब्रह्मादिदेवै: अर्थित: सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यत: तदानीं सर्वेऽपि जना: ज्ञानपिपासव: ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यास: उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यास: इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदु:" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्त: स भगवान् व्यास: विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषे: शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवा: ब्रह्मरुद्रपुरस्सरा: ॥
शरण्यं शरणं जग्मु: नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तम:

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकार:—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकार:—

श्रीपति: श्रीमन्नारायण: ब्रह्मादिदेवै: अर्थित: सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यत: तदानीं सर्वेऽपि जना: ज्ञानपिपासव: ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यास: उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यास: इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदु: " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्त: स भगवान् व्यास: विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषे: शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवा: ब्रह्मरुद्रपुरस्सरा: ॥
शरण्यं शरणं जग्मु: नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तम:

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकार:—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१ — १ — १)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकार:—

श्रीपति: श्रीमन्नारायण: ब्रह्मादिदेवै: अर्थित: सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यत: तदानीं सर्वेऽपि जना: ज्ञानपिपासव: ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यास: उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यास: इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदु:" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्त: स भगवान् व्यास: विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषे: शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवा: ब्रह्मरुद्रपुरस्सरा: ॥
शरण्यं शरणं जग्मु: नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तम:

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकार:—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

> "अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
> अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

> नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
> किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
> गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
> सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
> शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
> तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः "॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१ — १ — १)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

> "अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
> अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

> नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
> किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
> गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
> सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
> शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
> तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकार:—

श्रीपति: श्रीमन्नारायण: ब्रह्मादिदेवै: अर्थित: सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यत: तदानीं सर्वेऽपि जना: ज्ञानपिपासव: ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यास: उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यास: इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदु: " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्त: स भगवान् व्यास: विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषे: शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवा: ब्रह्मरुद्रपुरस्सरा: ॥
शरण्यं शरणं जग्मु: नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तम:

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकार:—

श्रीपति: श्रीमन्नारायण: ब्रह्मादिदेवै: अर्थित: सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यत: तदानीं सर्वेऽपि जना: ज्ञानपिपासव: ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यास: उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यास: इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदु:"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्त: स भगवान् व्यास: विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषे: शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवा: ब्रह्मरुद्रपुरस्सरा:॥
शरण्यं शरणं जग्मु: नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तम:

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकार:—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

> "अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
> अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१ — १ — १)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायक-न्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहास-ग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार । आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च । अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत् । वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम । वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार । अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम् । यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम् ।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः" ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते । एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते । अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम् ।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते ।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम् ।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा । (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम् । (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)
*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

" अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः " ॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम् ॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः ॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)
[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

प्रस्तावना

सूत्रकारः—

श्रीपतिः श्रीमन्नारायणः ब्रह्मादिदेवैः अर्थितः सत्यवत्यां पराशरात् वेदव्यासनाम्नाऽवततार। आसीत् खलु तस्यावतारस्यावश्यकता यतः तदानीं सर्वेऽपि जनाः ज्ञानपिपासवः ज्ञानार्थं योग्यं उपदेष्टारं अन्विच्छवश्च। अवतीर्य च भगवान् वेदव्यासः उत्सन्नं वेदं व्यञ्जयन् चतुर्धा व्यभजत्। वेदानां विभागकरणादेव च तस्य वेदव्यासः इति अन्वर्थं नाम। वेदव्यवस्थां कृत्वा वेदार्थनिर्णयाय ब्रह्मसूत्राणि चकार। अत एव "[1]वेदार्थनिर्णायकन्यायग्रथनात्मकत्वं सूत्रत्वम्" इति सूत्रलक्षणं कथितम्। यदप्युक्तं सूत्रलक्षणम्—

"अल्पाक्षरमसन्दिग्धं सारवद्विश्वतोमुखम्।
अस्तोभमनवद्यं च सूत्रं सूत्रविदो विदुः"॥ इति,

तदप्यत्र सम्यक् सङ्गच्छते। एवं ब्रह्मसूत्राणि तथा महाभारतादीतिहासग्रन्थान् तथा अष्टादशपुराणादीनि च विरचय्य मनुष्यपितृपक्षिषु ज्ञानं संस्थाप्य निर्लिप्तः स भगवान् व्यासः विराजते। अस्मिन् विषये प्रमाणं तु,

[2]स्कान्दे—

नारायणाद्विनिष्पन्नं ज्ञानं कृतयुगे स्थितम्।
किञ्चित्तदन्यथा जातं त्रेतायां द्वापरेऽखिलम्॥
गौतमस्य ऋषेः शापात् ज्ञाने त्वज्ञानतां गते।
सङ्कीर्णबुद्धयो देवाः ब्रह्मरुद्रपुरस्सराः॥
शरण्यं शरणं जग्मुः नारायणमनामयम्।
तैर्विज्ञापितकार्यस्तु भगवान् पुरुषोत्तमः

---

[1] न्यायसुधा। (१—१—१)

[2] ब्रह्मसूत्रभाष्यम्। (१—१—१)

*

श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितम्

अणुभाष्यम्

श्री छलारीशेषाचार्यविरचितया
तत्त्वप्रकाशिकाव्याख्यया
समलङ्कृतम्

AṆUBHĀṢYA

OF

SRĪ MADHVĀCĀRYA

WITH

THE COMMENTARY TATTVAPRAKĀSIKĀ

OF

SRĪ CHALĀRĪSEṢĀCĀRYA

General Editor :

VIDWAN DR. H. P. MALLEDEVARU, M.A., Ph.D.

Fditor :

VIDWAN R. G. MALAGI, M.A.

प्राच्यविद्यासंशोधनालयः

ORIENTAL RESEARCH INSTITUTE, MYSORE
1985

श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितम्

अणुभाष्यम्

श्री छलारीशेषाचार्यविरचितया
तत्त्वप्रकाशिकाव्याख्यया
समलङ्कृतम्

AṆUBHĀṢYA

OF

SRĪ MADHVĀCĀRYA

WITH

THE COMMENTARY TATTVAPRAKĀSIKĀ

OF

SRĪ CHALĀRĪSEṢĀCĀRYA

General Editor :

VIDWAN DR. H. P. MALLEDEVARU, M.A., Ph.D.

Fditor :

VIDWAN R. G. MALAGI, M.A.

प्राच्यविद्यासंशोधनालयः

ORIENTAL RESEARCH INSTITUTE, MYSORE
1985

श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितम्

अणुभाष्यम्

श्री छलारीशेषाचार्यविरचितया
तत्त्वप्रकाशिकाव्याख्यया
समलङ्कृतम्

AṆUBHĀṢYA

OF

ŚRĪ MADHVĀCĀRYA

WITH

THE COMMENTARY TATTVAPRAKĀŚIKĀ

OF

ŚRĪ CHALĀRĪŚEṢĀCĀRYA

General Editor :

VIDWAN DR. H. P. MALLEDEVARU, M.A., Ph.D.

Editor :

VIDWAN R. G. MALAGI, M.A.

प्राच्यविद्यासंशोधनालयः

ORIENTAL RESEARCH INSTITUTE, MYSORE

1985

श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादाचार्यविरचितम्

अणुभाष्यम्

श्री छलारीशेषाचार्यविरचितया
तत्त्वप्रकाशिकाव्याख्यया
समलङ्कृतम्

AṆUBHĀṢYA

OF

SRĪ MADHVĀCĀRYA

WITH

THE COMMENTARY TATTVAPRAKĀSIKĀ

OF

SRĪ CHALĀRĪSEṢĀCĀRYA

General Editor :
VIDWAN DR. H. P. MALLEDEVARU, M.A., Ph.D.

Fditor :
VIDWAN R. G. MALAGI, M.A.

प्राच्यविद्यासंशोधनालयः

ORIENTAL RESEARCH INSTITUTE, MYSORE
1985